

VEREENIGDE ZITTING DER BEIDE KAMERS

op Maandag den 18den October 1830,

TOT OPENING DER GEWONE VERGADERING VAN DE STATEN-GENERAAL,

gehouden te 's Gravenhage. ⁽¹⁾

VEREENIGDE ZITTING. — 18 OCTOBER 1830.

Openingszitting.

De heer W. F. baron **Roëll**, die den voorzittersstoel bekleedt, opent, nadat de leden der beide Kamers zich ten 12 ure vereenigd hebben in de zaal, bestemd voor de gewone vergaderingen der Tweede Kamer, des namiddags ten half één ure de vereenigde zitting.

De Ministers, Hoofden van Ministeriële Departementen, de Kanseliers der beide Orden en de leden van den Raad van State vereenigen zich mede in de voormelde zaal.

De **Voorzitter** laat door den Griffier der Eerste Kamer voorlezen het Koninklijk besluit van den 17den October, waarbij hij tot Voorzitter der Eerste Kamer wordt benoemd gedurende den tijd van het openen tot het sluiten van het aangevangen zittingjaar.

Dit besluit luidt als volgt:

WIJ WILLEM, ENZ.

Gezien art. 89 der Grondwet,

Hebben goedgevonden en verstaan, den heer W. F. baron Roëll te benoemen tot Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, gedurende de aanstaande zitting van Hun Edel Mogenden.

Afschriften dezes zullen worden gezonden aan de beide Kamers der Staten-Generaal, aan den benoemden Voorzitter, alsmede aan de Departementen van Binnenlandsche Zaken en van Financiën tot informatie en narigt.

's Gravenhage, den 17den October 1830.

(get.) WILLEM.

Van wege den Koning,

(get.) J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

Accordeert met deszelfs origineel,

De Griffier ter Staats-Secretarie,

(get.) L. H. ELIAS SCHOVEL.

De **Voorzitter**, aan wien dientengevolge, overeenkomstig de bepaling van art. 104 der Grondwet, het beleid der Vergadering is opgedragen, benoemt eene Commissie, belast met de taak om Z. M. den Koning, die heden de gewone vergadering der Staten-Generaal zal openen, bij Hoogstdezelfs komst aan het gebouw der Staten-Generaal in- en uitgeleide te doen, en wijst daartoe aan de heeren: Steengracht van Oosterland, van Bienen van de Groote Lindt, Verheijen, van Dam van Isselt, Donker Curtius van Tienhoven, Corver Hooft, van Lynden van Hemmen, de Goër, Sandelin, van de Kastele, Dedel, Bijleveld, van de Poll, Goubau d'Hovorst, van Tuyll van Serooskerken van Coelhorst, Lycklama à Nijeholt, Cats Epz. en Hofstede.

Deze Commissie verlaat, met de beide Griffiers, de vergaderzaal, om zich van de haar opgedragen taak te kwijten.

Na eenigen tijd wordt **Z. M. de Koning**, vergezeld door **Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden**, omringd door de groot-officiëren van Zijn Huis, alsmede den Gouverneur der residentie, adjudanten en verder gevolg, door de Commissie binnengeleid.

Z. M. de Koning plaatst zich op den Troon en houdt, terwijl **Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden** naast Hoogstdenzelve is gezeten, en de groot-officiëren met den Gouverneur der residentie, kamerheeren, adjudanten en pages achter, alsmede aan beide zijden en op de trappen van den Troon geplaatst zijn, de navolgende openingsrede: (1)

EDEL MOGENDE HEEREN!

Uwe ijverige raadplegingen, gedurende de onlangs gehouden buitengewone vergadering der Staten-Generaal, en het beleid, het doorzigt en de vaderlandsliefde, welke daarbij op nieuw zijn

(1) De openingsrede werd ten behoeve der leden nog in beide talen gedrukt en komt onder anderen ook voor in *Nederlandsche Staatscourant* n°. 249, *Dagblad van 's Gravenhage*, n°. 124, *Arnhemsche Courant*, n°. 117 enz. (Hollandsch), *Journal de la Haye*, n°. 1.
In het Fransch luidde zij aldus:

NOBLES ET PUISSANTS SEIGNEURS!

Le zèle qui a caractérisé vos délibérations pendant la dernière session extraordinaire des Etats-Généraux, la sagesse, la prudence et l'amour de

(1) Dit verslag is opgemaakt naar: 1°. de *Officiële Notulen* van het gebeurde op dezen dag; 2°. *Nederlandsche Staatscourant*, n°. 249; 3°. *Dagblad van 's Gravenhage*, n°. 124.

Openingszitting.

aan den dag gelegd, hebben, in derzelver gevolgen, mijne hoop niet vervuld. Billijk had Ik mogen verwachten, dat een dadelijk grondwettig onderzoek van voorgebrachte wenschen en bezwaren, vooral bij de geblekene overeenstemming tusschen den Vorst en de Vertegenwoordigers van het Volk, dien zedelijken invloed zoude hebben uitgeoefend, welke noodig was, om intusschen overal de rust en orde te doen terugkeeren. Mijne verwachting is op eene treurige wijze te leur gesteld.

Tot daartoe was de naleving der wet en wettelijke vormen, door de eerste voorstanders der geopperde wenschen en bezwaren, altijd op den voorgrond geplaatst. Nu echter beantwoordde die beradene gang niet meer aan de onstuimige driften der leiders eener verblinde en opgeruide menigte; zij bragten eenen geweldadigen opstand te weeg, en de pogingen der krijgsmagt van den Staat, tot ondersteuning van den wensch der welgezinden, zijn ontoereikende geweest om dien opstand te bedwingen.

Reeds vóór de aankomst te Brussel werd die krijgsmagt, welke bescherming kwam aanbrengen, feitelijk aangerand, en, hoezeer voorafgegaan door eene plegtige aankondiging van zachtaardigheid en vrede, ontmoette haar in die stad de moorddadigste weerstand. De gewapende afval van het wettig gezag heeft zich sedert in de zuidelijke gewesten meer en meer met zulk eene schrikbarende snelheid uitgebreid, dat Ik, tot beveiliging en verdediging der getrouwe noordelijke provinciën en van derzelver handel, de noodige maatregelen ten aanzien van land- en zeemagt genomen, de schuttrijen geleidelijk mobiel verklaard, de dienst van den landstorm voorbereid en eene oproeping tot vrijwillige wapening gedaan heb. De geestdrift, waarmede daaraan wordt beantwoord, en de nieuwe blijken van liefde voor mijn Huis, welke Mij bij die gelegenheid gegeven zijn, hebben het leed verzacht, hetwelk mijn hart vervult bij de gedachte, dat het eene hoop mitalingen heeft mogen gelukken, eene zoo belangrijke en bewelddadige bevolking af te trekken van die Regering, onder welke zij tot eenen te voren nooit gekenden trap van voorspoed en rijkdom was opgeklommen en voor hare algemeene en bijzondere regten, zoowel als voor hare staatkundige, burgerlijke en godsdienstige vrijheden, de ruimste bescherming had ondervonden.

Mijne blijvende verwachting, dat het grootste deel dier bevolking deze weldaden, bij ernstig nadenken, terug moest wenschen, heeft Mij geleid tot het besluit, om aan mijnen beminden Zoon den Prins van Oranje, bij het tijdelijk bestuur der trouw geblevene gedeelten der zuidelijke gewesten, tevens op te dragen, om door middeelen van overreding, zoo mogelijk,

de afvallige gedeelten nog tot de wettige orde te doen wederkeeren.

Ik heb alzoo, door eene administrative scheiding, de ontwikkeling van het verklaard gevoelen der Staten-Generaal, in hunne jongste buitengewone zitting, voor zooveel van Mij afhing, voorbereid, waardoor thans mijne zorgen zich meer uitsluitend tot de noordelijke gewesten bepalen en derzelver krachten en middelen alleen in hun belang zullen worden aangewend; terwijl Ik tevens aan alle mijne onderdanen en aan geheel Europa het bewijs heb gegeven, dat niets is onbeproofd gelaten, om de afgedwaalden terug te brengen.

Gesterkt door de innige bewustheid, dat Ik den plegtigen eed, door mij op de Grondwet gedaan, ben nagekomen en onvermoeid werkzaam ben geweest, om de welvaart van het Nederlandsche volk met al mijn vermogen te bevorderen, zie ik den uitslag dier pogingen en van de beraadslagingen mijner Bondgenooten, welke dit Rijk gewaarborgd en den tegenwoordigen toestand van deszelfs zuidelijke gewesten tot een onderwerp hunner ernstige overwegingen gemaakt hebben, met kalmte te gemoet.

Het leger heeft zich, over het algemeen, wegens deszelfs dapperheid, met gematigdheid gepaard, mijne tevredenheid waardig gemaakt. Ik moet intusschen diep betreuren, dat, in de laatste tijden, een zoo groot gedeelte van hetzelfde, door verkeerde begrippen of bedriegelijke beloften misleid, eed en plicht verzaakt en zijne vanden verlaten heeft.

Onder de omstandigheden, waarin het Koninkrijk zich bevindt en die zoo sterk verschillen van den staat van vrede, heb Ik mij verplicht gevonden uwe tegenwoordige zitting te 's Gravenhage te openen. Het strekt Mij tot genoegen, bij die gelegenheid ter kennis van U Edel Mogenden te brengen, dat Ik, bij voortdurend, van de vreemde Mogendheden de verzekering ontvang van hare opregte deelneming en van hare vriendschappelijke gevoelens.

Het is Mij niet minder aangenaam, aan U Edel Mogenden te kunnen mededeelen, dat de moed en de volharding der krijgsmagt een einde hebben gemaakt aan den oorlog, die het eiland Java heeft geteisterd, en dat op de verdere overzeesche bezittingen, volgens de laatste berichten, eene gewenschte rust bleef heerschen.

De oogst is over het algemeen, ten gevolge der menigvuldige regens, min voordelig geweest; Ik heb alle voorzorgen genomen, die onder mijn bereik waren, ten einde, gedurende den naderenden winter, in de behoeften der armen en minvermogenen zoude kunnen worden voorzien.

la patrie, dont vous avez donné de nouvelles preuves en cette occasion, n'ont pas été suivis d'un résultat qui remplit mes espérances; j'avais lieu d'attendre, surtout après l'accord parfait qui s'était manifesté entre le Souverain et les Représentants de la Nation, qu'un examen immédiat et constitutionnel des vœux et des plaintes élevés aurait exercé toute l'influence morale, nécessaire pour rétablir partout en attendant le repos et l'ordre. Mon attente a été trompée d'une manière déplorable. Jusques-là, l'obéissance aux lois et la conservation des formes légales avaient toujours été mises en avant par ceux mêmes qui favorisaient principalement ces vœux et ces plaintes. Plus tard cette marche réfléchie n'a pas répondu aux passions impérieuses des meneurs d'une multitude aveugle et excitée; ils allumèrent une rébellion violente et les efforts de l'armée de l'Etat pour secourir l'espoir des bien-intentionnés, ont été insuffisants pour dompter la révolte.

Déjà avant leur arrivée à Bruxelles, les forces militaires, destinées à la protection des habitants, avaient été assaillies, quoique précédées d'une assurance solennelle d'indulgence et de paix; dans cette ville elles éprouvèrent la résistance la plus meurtrière.

Depuis lors la défection armée contre le Gouvernement légal s'est étendue de plus en plus dans les provinces méridionales et ses progrès ont été si rapides et si effrayants, que pour la défense des provinces fidèles du nord et la sécurité de leur commerce, j'ai pris les mesures nécessaires concernant les forces de terre et de mer, déclaré mobile une partie des gardes communales, préparé l'emploi de la levée en masse, et fait un appel à l'armement volontaire des habitants de ces contrées.

L'enthousiasme avec lequel on répond à cet appel et les nouvelles marques d'attachement à ma Maison que j'ai recueillies dans cette occasion, ont apporté quelque adoucissement aux peines dont mon cœur est affligé par la pensée qu'une poignée de rebelles a pu parvenir à détacher une population aussi favorisée et aussi intéressante d'un gouvernement, sous lequel elle avait atteint un degré de prospérité et de richesse, qui lui était inconnu jusqu'alors, et j'ai, tant dans ses droits publics et particuliers que dans ses libertés politique, civile et religieuse, de la plus large protection.

L'attente que la plus grande partie de cette population devait, après mûre réflexion, souhaiter le retour de ces bienfaits, m'a porté à la résolution d'investir mon Fils bien aimé, le Prince d'Orange, du gouvernement temporaire des parties des provinces méridionales qui étaient restées fidèles, et de lui confier le soin de faire rentrer, autant que possible, dans l'ordre légal, par des moyens de persuasion, les provinces révoltées.

J'ai de cette manière, par une séparation administrative, préparé autant qu'il dépendait de moi, le développement de l'opinion manifestée par les Etats-Généraux dans leur dernière session extraordinaire; et par là je me suis mis à même de porter plus exclusivement mes soins sur les provinces septentrionales et d'employer leurs forces et leurs ressources uniquement dans leur intérêt; en même temps j'ai donné à tous mes sujets et à l'Europe entière la preuve que rien n'a été négligé pour ramener les esprits égarés.

Fort du sentiment intime d'avoir rempli le serment solennel que j'ai prêté sur la Loi fondamentale, et d'avoir travaillé sans relâche à coopérer de tout mon pouvoir à la prospérité du peuple des Pays-Bas, j'attends avec calme le résultat de ces mesures et l'issue des délibérations sérieuses auxquelles les événements, qui se passent dans les provinces méridionales, donnent lieu en ce moment de la part de mes Alliés, garants de l'existence de ce Royaume.

En général, l'armée, par sa bravoure et sa modération, a rempli dignement mon attente; cependant je dois déplore amèrement qu'en dernier lieu une si grande partie des troupes, séduite par des opinions erronées ou des promesses trompeuses, se soit laissée entraîner au point de trahir ses serments, d'oublier ses devoirs et d'abandonner ses drapeaux.

Les circonstances, si différentes de l'état de paix, dans lesquelles se trouve le Royaume, m'ont obligé d'ouvrir votre session actuelle à la Haye; il m'est agréable de pouvoir vous communiquer à cette occasion, que je continue à recevoir des Puissances étrangères l'assurance de la part sincère, qu'elles prennent aux maux qui affligent notre patrie, et de leurs sentiments d'amitié.

Il ne m'est pas moins agréable de pouvoir informer Vos Nobles Paisances que le courage et la persévérance de l'armée ont mis fin à la guerre qui désolait l'île de Java, et que, d'après les derniers rapports, la tranquillité désirée régnait dans les autres parties de nos possessions d'outre-mer.

Les pluies continuelles ont nui en général à la récolte; j'ai pris toutes les précautions qui étaient en mon pouvoir, pour assurer, pendant l'hiver qui s'approche, les besoins des pauvres et des classes peu aisées.

La situation intérieure du Royaume forme pour le moment un obstacle insurmontable à l'évaluation fondée des recettes et des dépenses pour l'année prochaine. En conséquence il m'a paru opportun, quant à présent, d'assurer autant que possible la continuation de ce qui existe. Un projet de loi, tendant à cette fin et en vertu duquel tous les changements qui devaient

Openingszitting.

De inwendige toestand van het Rijk levert, voor het tegenwoordige, een onoverkomelijk beletsel op, om, op goede gronden, den staat van ontvangsten en uitgaven voor het naastvolgend jaar te begrooten. Het is Mij daarom meest verkieslijk voorgekomen, de voortduring van hetgeen bestaat zooveel doenlijk te verze-keren. Een ontwerp van wet, daartoe strekkende, waarbij dan ook alle veranderingen, welke in de gewone inkomsten zouden hebben plaats gehad, buiten uitvoering zullen blijven, zal eerstdaags aan U Edel Mogenden worden aangeboden.

Naar aanleiding der verklaring, bij de opening uwer jongste buitengewone zitting gedaan, is door Mij een maatregel genomen, om voorloopig in de dringende behoeften der schatkist te voor-zien; de vaderlandsliefde der ingezetenen doet het welgelukken van denzelfden hopen. Die maatregel behoort echter door nadere wettelijke bepalingen te worden opgevolgd, welke, in den loop dezer zitting, ter tafel van U Edel Mogenden zullen worden gebragt.

Hoe bezwarend de staat van zaken ook zijn moge, behoort niettemin, ten aanzien van de uitdelging der Staatsschuld, aan het beloofde voldaan te worden, en ik stel Mij dierhalve voor, ook een ontwerp omtrent den inkoop en de aflossing van schuld aan uwe Vergadering voor te dragen.

Tot krachtdadige beteugeling en bestraffing van bedrijven en woelingen, welke kwalijkgezinden zich zouden mogen veroor-loven, om in de getrouw geblevene gewesten en streken de gemoederen in gisting te brengen en den opstand, ware het mogelijk, voort te planten, zal insgelijks de medewerking van U Edel Mogenden door Mij ingeroepen worden. Ik heb het intusschen dringend noodzakelijk geacht, hieromtrent voorloopige maatregelen te nemen en voorschriften van toezigt en voorzorg, met opzigt tot vreemdelingen en doorreizende personen, vast te stellen.

avoir lieu dans les recettes ordinaires, resteront sans exécution, sera in-cessamment présenté à Vos Nobles Puissances.

Par suite de la déclaration faite lors de l'ouverture de votre dernière session extraordinaire, j'ai pris une mesure propre à pourvoir provisoirement aux besoins pressants du trésor; le patriotisme des citoyens me fait espérer qu'elle aura un plein succès. Cependant cette mesure devra être régularisée par des dispositions législatives, qui seront mises sous les yeux de Vos Nobles Puissances dans le courant de leur session actuelle.

Quelles que puissent être les difficultés du moment, il est de toute né-cessité de satisfaire aux engagements pris relativement à l'amortissement de la dette d'Etat, et je me propose en conséquence de présenter à Votre Assemblée un projet relatif à l'achat et au remboursement de la dette publique.

Des moyens énergiques de répression et de punition sont nécessaires pour prévenir les actions et les menées que des mal-intentionnés pourraient se permettre afin d'agiter les esprits, et s'il était possible d'étendre la révolte jusques dans les provinces et les cantons restés fidèles; j'invoquerai à cet effet la coopération de Vos Nobles Puissances. En attendant j'ai été obligé par l'urgence du moment, de prendre à cet égard des dispositions prépa-ratoires et d'ordonner des mesures de précaution et de surveillance à l'égard des étrangers et des voyageurs.

Ter voldoening aan den billijken wensch, door U Edel Mo-genden bij onderscheidene gelegenheden geuit, was het tijdstip der invoering van de nationale wetgeving en der regterlijke instellingen door Mij op den 1sten Februarij van het volgende jaar bepaald. De opstand, in de zuidelijke provinciën uitgebar-sten, maakt het thans onmogelijk, dien wensch op het vastgestelde tijdstip te verwezenlijken, en zal dan ook uit dien hoofde met de aanvankelijke vestiging van den Hoogen Raad vooralsnog niet kunnen worden voortgegaan.

Edel Mogende Heeren! de snelle loop der gebeurtenissen, door welke dit Rijk sinds weinige weken geschokt is, kan van invloed worden op meer andere onzer instellingen; de uitkomst dier gebeurtenissen is nog niet te voorzien; en de geheel onver-wachte tijdingen, heden uit Antwerpen ontvangen, strekken op nieuw ten bewijze van den dagelijkschen voortgang der daadwerkelijke scheiding tusschen de twee groote afdeelingen van het Rijk.

Ik verbeide evenwel die uitkomst met vertrouwen, want mijn geweten is gerust. Ik mag bij voortduring rekenen op uwe medewerking, op die der getrouwe noordelijke gewesten, op de ondersteuning mijner Bondgenoten, die het staatkundig stelsel van Europa steeds zullen handhaven, en Ik sta nog aan het hoofd van een Volk, welks godsdienstige zin den besten waarborg schenkt voor de beschermende hoede des Almagtigen.

Z. M. de Koning verlaat, na het uitspreken dezer openings-rede, met **Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden** en zijn gevolg, door de Commissie begeleid, de vergaderzaal, om op de bij het programma omschreven wijze naar het Koninklijk paleis terug te keeren.

De **Voorzitter** sluit, nadat de Commissie in de vergaderzaal teruggekeerd en door hem, namens de Vergadering, voor de door haar volbragte taak bedankt is, de vereenigde zitting.

Pour satisfaire au juste désir, manifesté en plusieurs occasions par Vos Nobles Puissances, j'avais fixé au premier Février de l'année prochaine l'époque de l'introduction de la législation nationale et des institutions judi-ciaires. La révolte qui a éclaté dans les provinces méridionales, empêche en ce moment de réaliser ce désir pour l'époque fixée, et par suite l'éta-blisement préalable de la Haute Cour ne pourra pas non plus s'effectuer.

Nobles et Puissants Seigneurs, le cours rapide des événements, par lesquels depuis quelques semaines ce Royaume est ébranlé, peut influer sur plusieurs autres de nos institutions; l'issue de ces événements ne se prévoit pas encore et les nouvelles tout à fait inattendues, reçues aujourd'hui d'Anvers, donnent encore une preuve des progrès journaliers d'une séparation réelle entre les deux grandes divisions du Royaume.

Cependant j'attends cette issue avec confiance, car ma conscience est tranquille; je puis toujours compter sur votre concours, sur celui des fidèles provinces du nord, ainsi que sur l'appui de mes Alliés, qui maintiendront le système politique de l'Europe, et je me trouve encore à la tête d'un peuple, dont le sens religieux offre la meilleure garantie de la protection tutélaire du Tout Puissant.